

Matti Toivonen

Keuhkotautiparantola Klapurin Järvikankaalle!

Loppuvuodesta 1928 Lääninhallituksen lääkintäosastolta otettiin yhteyttä Kälviälle ja tiedusteltiin mahdollista paikkaa keuhkotautiparantolan rakentamista varten. Kunnanmiehiähän asia kiinnosti ja asiaan paneuduttiin heti kunnolla. Katseltiin ja kyseltiin monia eri paikkoja, parhaimmalta kuitenkin tuntui kuiva, korkea Klapurin Järvikangas. Kun alueen maanomistajilta saatiin alustavasti myönteinen kanta, ilmoitettiin asiasta lääkintäviranomaisille, jotka tulivatkin vielä sulan maan aikana tutustumaan tulevaan parantolan alueeseen. Tutustuttuaan tarkoin alueeseen Lääninhallituksen edustajat totesivat sen sopivan tarkoitukseen erittäin hyvin, olihan alue vanhaa mäntymetsää, joka oli vielä kauniin metsäjärven rannalla.

Koska alueen piti olla varsin suuri, aiheutti se monenlaista mieltä paikan omistajissa, Klapuriltahan kun ei oltu yleensä maata myyty. Talvisydän kun asiaa pohdittiin, tultiin siihen tulokseen, että kyllä parantolalle paikka myydään, tuleehan se niin hyvään tarkoitukseen pelastamaan niin monen keuhkotaudin katalasta otteesta. Kun asia eteni myönteiseen suuntaan, sovittiin sopimuksen tekoaika helmikuun 25 päiväksi.

Mainitun päivän päiväjunalla saapuikin Suonperän pysäkillä arvokkaita lääninherroja Vaasasta. Rekikyydityksellä herrat vietiin Janneksen tupaan, johon oli illaksi sovittu sopimuksen suunnittelukokous. Ennen varsinaista kokousta käytiin vielä tutustumassa tulevaan parantola-alueeseen kävelemällä läpi menevällä kylätiellä. Paikka todettiin hyväksi ja terveelliseksi vanhan mäntymetsänkin takia. Varsinaisessa kokouksessa keskusteltiin pinta-alasta, hinnasta ja pystyssä olevasta puustosta. Ala sovittiin 30 hehtaariksi ja se sijoittuisi kahta puolta Ridankylään menevää tietä. Kauppahinnaksi sovittiin 3500 Smk hehtaarilta, johon sisältyvät 1½ metrin korkeudelta maasta mitaten 10 sm pienemmät puut. Tätä suuremmat puut myyjät sitoutuivat myymään käyvästä hinnasta ammattimiesten mittausten ja hinnoittelun mukaan. Myyjät joutuvat luovuttamaan omistusoikeutensa alueen kohdalla järven vesialueeseen, kuitenkin ehdolla, että he saavat käyttää sitä kalastukseen ja jäiden nostamiseen ym., mikä ei tuota häiriötä parantolan toiminnalle. Jos parantola-alueen läpi menevää tietä ei tulevaisuudessa voi käyttää, parantolan tulee järjestää tieyhteys entiselleen alueen reunaa pitkin.

Opettaja Saaran kirjoitettua sopimuspaperin allekirjoittivat Kalle Klapuri, Jannes Klapuri ja Ensio Klapuri sen, ja niin oli merkittävä kauppa lyöty lukkoon Kälviän pitäjässä. Asiat eivät kumminkaan edenneet niin hyvin kuin luultiin, vaan sopimus jouduttiin purkamaan, kun härmäläiset vaativat parantolaa itselleen ja kovan painostuksen, ja ehkä suhteiden kautta, saivat parantolan Etelä-Pohjanmaan alueelle. Kuvitella voi kyllä, miten Suonperän kylään ja Kälviään olisi vaikuttanut tällaisen suuren laitoksen tulo, niin verotulojen ja työllisyyden muodossa.

Ei voi muuta sanoa kuin että "läheltä piti".

Kälviä 23.1.2003.
Kirj. Matti Toivonen